

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
„ІНСТИТУТ ДЕРМАТОЛОГІЇ ТА ВЕНЕРОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ”**

**Робоча програма навчальної дисципліни
«ПРОБЛЕМИ АЛЕРГОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ»**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь, що присвоюється: доктор філософії

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Спеціалізація: «Шкірні та венеричні хвороби»

Тип дисципліни: вибіркова

Викладач: Солошенко Ельвіра Миколаївна, доктор медичних наук, професор, лікар - дерматовенеролог вищої категорії, завідувач лабораторії алергології.

Анотація: Навчальна дисципліна «Проблеми алергології та імунології» вивчається здобувачами наукового ступеня доктор філософії упродовж третього семестру навчання. Дисципліна націлена на поглиблення знань з клінічної імунології і алергології, засвоєння теоретичних та методологічних принципів діагностики та лікування алергічних захворювань.

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні погляди на імунітет та механізми розвитку алергії, клініку алергічних захворювань.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Місце дисципліни в навчальному процесі

Дана програма є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії з циклу вибіркових навчальних дисциплін за вільним вибором аспіранта. Програма дисципліни складається з 14 годин лекційного матеріалу, 30 годин практичних занять і 46 годин самостійної роботи. Всього – 90 годин (3 кредити ЄКТС).

1.2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є знайомство з основами імунології та алергології в межах вибіркової навчальної дисципліни за вільним вибором аспіранта, глибинне оволодіння знаннями для якісного виконання оригінального наукового дослідження та формування професійних навичок та вмінь.

1.3. Основні завдання навчальної дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є здобуття глибинних знань з основ імунології та алергології.

1.4. Вимоги до знань та вмінь

Аспіранти повинні

Знати:

Основи імунології та клініку алергічних захворювань, діагностику алергічних станів і їх терапію.

Вміти:

Давати оцінку імунограми, вміти її інтерпретувати, збирати алергологічний анамнез, проводити диференційну діагностику алергозів на підставі клінічного перебігу, оцінювати дані етіологічної діагностики алергічних станів, призначати патогенетичну терапію.

Використовувати сучасні досягнення науки і техніки при проведенні діагностичного пошуку та визначенні мети і завдань наукового дослідження.

1.5. Система контролю знань

Атестація знань аспірантів здійснюється шляхом усної співбесіди з виставленням заліку.

Очікувані програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 Вдосконалювати професійні знання для вирішення наукових проблем в галузі охорони здоров'я, формулювати ідеї для використання в роботі наукового та освітнього спрямування.

ПРН2 Визначати пріоритетні напрямки досліджень сучасної медицини, невирішені проблеми у предметній області, шляхи їх рішення, здійснювати пошук та практичний аналіз інформації.

ПРН3 Володіти знанням методології дослідження, володіти методами дослідження за обраним напрямком наукового проекту.

ПРН4 Розробляти дизайн та план наукового дослідження, базуючись на відповідних сучасних методах досліджень в галузі медицини, зокрема дерматовенерології.

ПРН5 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження, створювати доказову базу.

ПРН6 Здійснювати вибір методу обробки клініко-експериментальних даних, оцінювати інформативність обраних показників.

ПРН7 Використовувати сучасні статистичні методи обробки наукових досліджень, базуючись на застосуванні сучасних інформаційних технологій.

ПРН8 Презентувати результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковій спільноті відповідно до національних та міжнародних стандартів

ПРН9 Дотримуватися наукової етики, принципів медичної етики при роботі з пацієнтами, біоетики при роботі з експериментальними тваринами.

ПРН10 Виконувати оригінальне наукове дослідження на сучасному рівні, захистити дисертаційну роботу на основі власних досліджень в галузі охорони здоров'я, медицини (дерматовенерології).

ПРН11 Проводити самостійний науковий аналіз даних в області предметного дослідження, інтерпретувати інформацію, виявляти взаємозв'язок і проводити синтез наукових даних

ПРН12 Впроваджувати та використовувати результати досліджень за обраним напрямом наукового проекту в медичній практиці, освітньому процесі, в суспільстві.

ПРН14 Дотримуватись академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

ПРН15 Аналізувати особливості застосування діагностично - лікувальних технологій та результати власних досліджень при дерматовенерологічній патології у різних групах хворих.

ПРН16 Оформляти наукову, професійну медичну документацію.

2. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	практ. заняття	самоств. робота
1.	Основні завдання і проблеми клінічної імунології. Специфічний (набутий) імунітет. Антигени. Імунограма	4	5	9
2.	Побутова, харчова, пилкова алергія	2	5	7
3.	Лікарська хвороба	2	5	7
4.	Анафілактичний шок	2	5	7
5.	Діагностика алергічних станів	2	5	7
6.	Терапія алергічних станів	2	5	7
	Разом	14	30	46
	Усього	90		

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин – 3 кредити ЄКТС.

3. Критерії оцінювання успішності аспірантів

Успішність засвоєння дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою, яка складається з поточного контролю теоретичної підготовки, самостійної роботи та результатів підсумкового модульного контролю, який проводиться на останньому занятті. Поточний контроль засвоєння тем здійснюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей шляхом усного опитування. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік, що проводиться усно.

Методи поточного контролю:

Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

Значення оцінки «**відмінно**»: аспірант виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Значення оцінки «**добре**»: аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Значення оцінки «**задовільно**»: аспірант відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з

допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Значення оцінки «незадовільно»: аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

До підсумкової атестації допускаються лише ті аспіранти, які не мають академічної заборгованості і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,00.

Форми і методи підсумкового контролю: Формою підсумкового контролю знань з навчальної дисципліни є залік.

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
1-34	F	

3. Рекомендована література

1. Драннік Г.М., Прилуцький О.С., Бажора Ю.І. Клінічна імунологія та алергологія. Київ. 2006. 552 с.

2. Алергологія. Підручник. За редакцією Л.В. Кузнецової. Київ, НМАПО ім. П.Л. Шупика. 2008. 295 с.

3. Клінічна імунологія та алергологія. Х.: Гриф, 2011. 550 с.

4. Чоп'як В.В. «Доказова імунопрофілактика та імунотерапія». Львів: в-во «Апріорі». 2013. 336 с.

5. Посібник з лабораторної імунології. Л.Є. Лаповець, Б.Д. Луцик, Г.Б. Лебедь та ін. Львів. 2014. 289 с.

6. Методична розробка циклу спеціалізації «Дитяча імунологія» (семінарські та практичні заняття у трьох частинах). В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврилюк та ін. Львів: Підрозділ оперативного друку ЛНМУ ім. Данила Галицького. 2015. 331 с.

7. Алергічні ураження шкіри у практиці сімейного лікаря (друге видання, доповнене): навчальний посібник для лікарів, клінічних ординаторів,

лікарів загальної (сімейної) практики / В.І. Кривенко, І.В. Непрядкіна, М.Ю. Колесник та ін. Запоріжжя: ЗДМУ. 2017. 127 с.

8. Клінічна імунологія та алергологія. Навчальний посібник. В.В. Чоп'як, Г.О. Потьомкіна, А.М. Гаврілюк та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2017. 224 с.

9. Методична розробка циклу тематичного удосконалення «Молекулярна імунологія та алергологія» / В.В. Чоп'як, С.О. Зубченко, І.В. Пшенична, М.П. Ломіковська. Львів: в-во «НеоДрук». 2018. 134с.

10. Аббас А. К., Ліхтман Е.Г., Піллай Ш. Основи імунології. Довідник, переклад з англ. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2020. 336 с.

11. Рабсон А. Основы медицинской иммунологии: пер. а англ. М: Мир. 2016. 319с.

12. Дерматологія. Венерологія: підручник / Болотна Л. А., Глушок В.С., Денисенко О.І.; за ред.: Святенко Т.В., Свистунова І.В. Вінниця: Нова Книга, 2021. 600 с.: іл.

13. Curto-Barredo L., Giménez-Arnau A.M. Treatment of chronic spontaneous urticaria with an inadequate response to H1-antihistamine. *G Ital. Dermatol. Venereol.*, 2019; doi: 10.23 736/S0392-0488.19.06 274-6.

14. Vena G.A., Maurer M., Cassano N., Zuberbier T. Alternative treatments for chronic spontaneous urticaria beyond the guideline algorithm. *Curr. Opin. Allergy Clin. Immunol.*, 2017; 17: 278–285.

15. The EAACI/GA2LEN/EDF/WAO guideline for the definition, classification, diagnosis and management of urticaria. Zuberbier T., Aberer W., Asero R. et al. *Allergy*, 2018; 73: 1393–1414.

16. Recommendations for the use of molecular diagnostics in the diagnosis of allergic diseases / D. Villalta, E. Tonutti, N. Bizzaro al al. *Eur Ann Allergy Clin Immunol.* 2018. Vol 50, N 2. P. 52-59,

17. Alley L.T., Moscatello K. *Immunology and Microbiology*. NY-Kaplan, Inc. 2016. 519 p.

18. Golab J., Jakobisiak M., Lasek W., Stoklosa T. *Immunologia*. Warszawa:Wydawnictwo naukowe PWN. 2017. 497s.

19. Kokot F., Kokot S. *Badania laboratoryjne (zakres norm I interpretacja)*. Warszawa:Wydawnictwo lekarskie PZWL. 2015. 280s.